รูปแบบโครงสร้างองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี และการจัดการที่ทำให้สินค้าโรงเรียนประชารัฐสามารถจัดจำหน่ายได้

Organization Structure Format, Human Resource Management, Technology and Management that Enables Selling Products of Pracharat Schools

อัจจิมา ศุภจริยาวัตร[1]
Atchima Supachariyawat
สุรัติ สุพิชญางกูร[2]
Surat Supitchayangul
ทักษญา สง่าโยธิน[3]
Taksaya Sangayotin

Article History

Received: October 9, 2018
Revised: May 8, 2019
Accepted: June 6, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) กำหนดรูปแบบโครงสร้างองค์การ 2) กำหนดรูปแบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ 3) กำหนดรูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ และ 4) กำหนดรูปแบบการจัดการที่นำมาใช้ในโรงเรียนประชารัฐ ที่ทำให้สามารถจัดจำหน่ายสินค้าโรงเรียนได้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพด้วยเทคนิคเดลฟาย โดยศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ คือ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และยืนยันผลด้วยการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบโครงสร้างองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี และการจัดการที่จะทำให้สินค้าโรงเรียนประชารัฐสามารถจัดจำหน่ายได้มีดังนี้ รูปแบบโครงสร้างองค์การของโรงเรียนประชารัฐเป็นแบบตามหน้าที่ร่วมกับแบบคณะที่ปรึกษา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในด้านการสรรหาคัดเลือก ผู้อำนวยการในฐานะผู้บริหารสูงสุดจะทำหน้าที่สรรหาและคัดเลือกคุณครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้จัดการฝ่าย โดยพิจารณาจากความสมัครใจ มีความเชี่ยวชาญในเรื่องสินค้า และความรู้พื้นฐานในเรื่องการทำธุรกิจ ส่วนนักเรียน

[1] นิสิตปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาองค์การและการจัดการสมรรถนะของมนุษย์ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Ph.D. Student of Organization Development and Human Capability Management, Graduate School of Commerce, Burapha University, E-mail: atchima.buu@gmail.com

[2] อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Lecturer of Graduate School of Commerce, Burapha University, Email: surat.s@buu.ac.th

[3] อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Lecturer of Graduate School of Commerce, Burapha University, Email: jariyaja@yahoo.com

จะแบ่งเป็นฝ่ายคัดเลือกโดยคุณครูผู้จัดการฝ่าย ด้านการให้ผลตอบแทน เป็นแบบการให้ส่วนแบ่งจากการจำหน่ายสินค้า ด้านการบริหารผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ การนำระบบบริหารผลการปฏิบัติงาน และการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ด้านการฝึกอบรม ได้แก่ การนำวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มาสอนหรือให้ความรู้ในด้านต่างๆ และนำมาใช้ร่วมกับการฝึกอบรมในงาน รูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ด้านการผลิตแบ่งตามลักษณะประเภทหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จำนวน 5 ประเภท ส่วนใหญ่มีลักษณะพื้นฐาน ไม่ซับซ้อน และคำนึงถึงความปลอดภัย ด้านการสร้างตราสินค้าใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด โปรแกรมโฟโต้ชอป และโปรแกรมไมโครซอฟท์พาวเวอร์พ้อยท์ ด้านการจัดเก็บข้อมูลและค้นหาข้อมูลของลูกค้า ใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล และเพิ่มการลงทะเบียนข้อมูลออนไลน์ ด้านการโฆษณาและการติดต่อลูกค้า มีการสร้างเฟซบุ๊กแฟนเพจของโรงเรียน และสร้างกลุ่มไลน์ผู้ปกครองหรือเครือข่ายของโรงเรียน รวมทั้งมีการเพิ่มสื่อโฆษณาโดยการใช้แผ่นพับ วิทยุชุมชนหรือเสียงตามสาย รูปแบบการจัดการในด้านการจัดหาวัตถุดิบให้เริ่มต้นจากการปลูกหรือผลิตวัตถุดิบขึ้นเองที่จำเป็นในการจัดทำสินค้าโรงเรียน จากนั้นขยายไปยังวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชน หรือท้องถิ่น รวมทั้งหาเครือข่ายจากโรงเรียนประชารัฐด้วยกันในการแลกเปลี่ยนวัตถุดิบ ด้านการผลิตและการวางแผนกำลังคน ให้นักเรียนทุกชั้นปีสามารถสมัครเข้าร่วมโครงการทำมาค้าขาย โดยจูงใจด้วยค่าตอบแทน และกรณีที่มีคำสั่งซื้อจำนวนมากให้ประสานงานชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิต ด้านการวางแผนการจัดจำหน่าย ให้ดำเนินการหาช่องทางการจัดจำหน่ายหลายๆ ช่องทาง และติดต่อประสานงานหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วม เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ และมีการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนประชารัฐด้วยกันในภูมิภาคต่างๆ และด้านบัญชี มีการบันทึกบัญชีครัวเรือนและบันทึกบัญชีโครงการสินค้าโรงเรียน

คำสำคัญ: *โครงสร้างองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี การจัดการ สินค้าโรงเรียนประชารัฐ*

Abstract

This research had the objectives to 1) specify organizational structure, 2) specify human resource management, 3) specify technology format used, and 4) specify management format used in Pracharat schools which enabled selling of school products. This qualitative research was conducted using Delphi technique from four key informants groups, the tools used were open-ended questionnaires and a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used were median and interquartile range (IQR) and the finding was confirmed by using focus group.

From the research, it was found that the format of organization structure, human resource management, technology and management that would enable selling of Pracharat school products were as follows. The organizational structure of a Pracharat school was a combination between functional organization and staff organization structures where a school director, as the organization's chief executive, selected teachers to become a manager of each section from their volunteering, expertise in the products, and basic business knowledge. The section manager teachers would then select and assign participating students into their section. Compensation for working team was distributed from the sales of the products. The operation management included implementing the working system and know-hows passing from generation to generation. The schools also organized knowledge sharing workshops

from instructors with experiences and expertise in particular area together with on-the-job training programs. The technologies used in production process were categorized following five OTOP products. Most are not complex with a focus on safety. Product branding and design involved programs including Microsoft Words, Microsoft PowerPoint, Adobe Photoshop. Customer database collecting and searching were conducted by using Microsoft Excel. Online information registration was also added using iCloud and Google Form. Regarding product advertisement and Customer Relationship Management, the school's Facebook Fanpage, parent and school networking Line groups were created. The advertising strategy also includes printed brochure and local radio ad. The material sourcing management starts from growing or making important materials required for the products in the schools before extending to source from within the community. The schools also connected with other Pracharat schools in the network for materials exchange. Regarding production and manpower planning, students from all school years could apply to join with compensation as an incentive. For any big volume order, the schools would coordinate with the community to assist in the production line. Regarding marketing and sales planning, the schools looked for many sales channels as well as seeking for collaborations with other organizations. These included increasing sales channels using online social media and organizing events together with Pracharat schools network in other regions. The schools has conducted home accounting and product list (for accounting and inventory) records.

Keywords: *Organization Structure, Human Resource Management, Technology, Management, Pracharat School Product*

บทนำ

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศนโยบายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชารัฐ เพื่อเศรษฐกิจฐานรากซึ่งเป็นการรวมพลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และเป็นกลไกสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศไทย (Chanocha, 2016)

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบเรื่องการศึกษาของประเทศ เล็งเห็นถึงประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ จึงมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จัดทำโครงการโรงเรียนประชารัฐ และจัดทำบันทึกข้อตกลงสานพลังประชารัฐ ด้านการศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำระหว่างภาครัฐ 3 หน่วยงาน (กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ภาคเอกชน 22 หน่วยงาน และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมขับเคลื่อนและยกระดับการศึกษาของประเทศไทยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน (Office of the Prime Minister, 2016)

การพัฒนาประเทศภายใต้โมเดล "ประเทศไทย 4.0" ใช้แนวทาง "สานพลังประชารัฐ" เป็นตัวการขับเคลื่อนโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ภาคการเงินการธนาคาร ภาคประชาชน ภาคสถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยต่างๆ ร่วมกันระดมความคิดและผนึกกำลังกันขับเคลื่อนผ่านโครงการ บันทึกความร่วมมือ กิจกรรม หรืองานวิจัยต่างๆ โดยการดำเนินงานของ "ประชารัฐ" กลุ่มต่างๆ ได้แก่ กลุ่มที่ 1 การยกระดับนวัตกรรมและผลิตภัณฑ์การปรับแก้กฎหมายและกลไกภาครัฐ พัฒนาคลัสเตอร์ภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคตและการดึงดูดการลงทุน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

กลุ่มที่ 2 การพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่และการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ กลุ่มที่ 3 การส่งเสริมการท่องเที่ยวและไมส์ การสร้างรายได้ และการกระตุ้นการใช้จ่ายภาครัฐ กลุ่มที่ 4 การศึกษาพื้นฐานและพัฒนาผู้นำ (โรงเรียนประชารัฐ) รวมทั้งการยกระดับคุณภาพวิชาชีพ และกลุ่มที่ 5 การส่งเสริมการส่งออกและการลงทุนในต่างประเทศ รวมทั้งการส่งเสริมกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และผู้ประกอบการใหม่ (start up) ซึ่งแต่ละกลุ่มกำลังวางระบบและกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายอย่างเข้มข้น โรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐเป็นโรงเรียนต้นแบบที่มาจากทุกตำบลในประเทศไทย ตำบลละ 1 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 7,424 โรงเรียน (Maysarin, 2017)

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สำรวจโรงเรียนประชารัฐครอบคลุมทุกภูมิภาคในประเทศไทย และพบว่า นักเรียนในบางพื้นที่มีผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำ และยังไม่มีแนวทางพัฒนาที่สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนาประเทศ ซึ่งอาจเป็นผลพวงจากปัญหาพื้นฐานทางด้านครอบครัว ได้แก่ การแยกกันอยู่ของบิดามารดา ให้อยู่ภายใต้การดูแลของปู่ย่าตายาย และที่สำคัญเป็นผลมาจากรายได้ที่ไม่เพียงพอ ซึ่งตามนโยบายโรงเรียนประชารัฐต้องการส่งเสริมให้มีการยกระดับคุณภาพชีวิตของนักเรียน และให้นักเรียนมีทักษะชีวิตในการประกอบอาชีพ ดังนั้น สินค้าโรงเรียนจึงเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน และนักเรียนได้มีการฝึกปฏิบัติผลิตสินค้าในช่วง “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” และผลจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน และคุณครูในโรงเรียนพบปัญหาว่า สินค้าโรงเรียนมีการผลิตที่ไม่ต่อเนื่อง สาเหตุส่วนใหญ่มาจากไม่ได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือคุณครูที่สอนการผลิตสินค้าโรงเรียนเกษียณอายุหรือย้ายโรงเรียนเป็นต้น รวมทั้งยังไม่มีการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าที่ชัดเจน เช่น โครงสร้างองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการผลิต และการจัดการ เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและทำให้สินค้าโรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดจำหน่าย

จากประเด็นที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการกำหนดรูปแบบที่ชัดเจนของโครงสร้างองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี และการจัดการที่ทำให้สินค้าโรงเรียนประชารัฐสามารถจัดจำหน่ายได้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมสนับสนุนตามหลักการห่วงโซ่คุณค่า ทั้งนี้ การพัฒนาสินค้าของโรงเรียนเพื่อนำมาจำหน่ายแก่ชุมชน เพื่อให้เกิดรายได้แก่นักเรียน โรงเรียน และชุมชน ส่วนหนึ่งมาจากรูปแบบองค์การ การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และศักยภาพของมนุษย์ในองค์การการตลาด จึงจะสามารถกำหนดทิศทางในการบริหารจัดการ เพื่อนำกลยุทธ์ทางการตลาดและหลักการตลาดมาปรับใช้ในการขายสินค้าของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ และเกิดผลิตภาพที่สามารถนำมาเป็นทักษะอาชีพและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อกำหนดรูปแบบโครงสร้างองค์การของโรงเรียนประชารัฐ ที่ทำให้สามารถจัดจำหน่ายสินค้าโรงเรียนได้
2. เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนประชารัฐ ที่ทำให้สามารถจัดจำหน่ายสินค้าโรงเรียนได้
3. เพื่อกำหนดรูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในโรงเรียนประชารัฐ ที่ทำให้สามารถจัดจำหน่ายสินค้าโรงเรียนได้
4. เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการที่นำมาใช้ในโรงเรียนประชารัฐ ที่ทำให้สามารถจัดจำหน่ายสินค้าโรงเรียนได้

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบโครงสร้างองค์การ

รูปแบบโครงสร้างองค์การ

โครงสร้างจะเป็นปัจจัยกำหนดรูปแบบหน้าที่ของกิจกรรมองค์การ โดยกำหนดการบริหารงานในแต่ละส่วนขององค์การ ซึ่งจะเห็นได้ชัดตามรูปแบบแผนผังขององค์การ ทั้งนี้ การออกแบบโครงสร้างองค์การจะสามารถสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การให้ไปสู่เป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารอาจเลือกรูปแบบองค์การที่เหมาะสมในการดำเนินงานและขนาดขององค์การ ดังนี้

1. โครงสร้างองค์การแบบง่าย (simple organization structure) เป็นรูปแบบที่เหมาะสำหรับองค์การขนาดเล็ก

ที่เพิ่งเริ่มกิจการ มีการแบ่งฝ่ายแบ่งแผนกจำนวนน้อย ช่วงการบังคับบัญชากว้าง อำนาจหน้าที่รวมอยู่ที่คนคนเดียว และการจัดระเบียบงานน้อย

2. โครงสร้างองค์การแบ่งตามหน้าที่ (functional organization structure) เมื่อองค์การมีขนาดใหญ่ขึ้น มีพนักงานมากขึ้น โครงสร้างขององค์การจะมีแนวโน้มความชำนาญเฉพาะด้านมากขึ้น มีการจัดระเบียบงานมากขึ้น กฎระเบียบต่างๆ มากขึ้น มีการจัดสายการบังคับบัญชาและช่วงการบังคับบัญชา การแบ่งโครงสร้างองค์การแบบหน้าที่เป็นรูปแบบองค์การที่จัดกลุ่มงานตามหน้าที่ที่เหมือนกันเป็นฝ่ายเป็นแผนก เช่น ฝ่ายการเงิน ฝ่ายการผลิต ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น

3. โครงสร้างตามหน่วยงาน (division organization structure) เป็นรูปแบบองค์การที่ประกอบด้วยหน่วยงานที่แต่ละหน่วยงานมีอิสระในการดำเนินงานและตัดสินใจมีศูนย์กำไรของแต่ละหน่วยงานเองโดยเฉพาะ ตัวอย่างของโครงสร้างแบบหน่วยงาน เช่น แบ่งตามผลิตภัณฑ์ แบ่งตามพื้นที่ แบ่งตามลูกค้าหรือแบ่งตามกระบวนการผลิต เป็นต้น

4. โครงสร้างแบบทีมงาน (team-based organization structures) เป็นองค์การที่ประกอบด้วยทีมงานหรือกลุ่มทำงานทั้งองค์การ ไม่มีสายการบังคับบัญชา พนักงานจะได้รับมอบอำนาจ (empowered) เต็มที่ เมื่อได้รับมอบงาน ทีมงานจะมีอิสระในการปฏิบัติงานในแนวทางของทีม เช่น ทีมงานช่าง ทีมงานให้บริการลูกค้า เป็นต้น

5. โครงสร้างองค์การที่แบ่งตามลักษณะภูมิศาสตร์ (geographic organizational structure) โครงสร้างองค์การแบบนี้เกิดขึ้นจากการที่องค์การเจริญเติบโตมากขึ้น องค์การต้องการให้มีการดำเนินกิจกรรมขยายสาขาเพิ่มขึ้น เพื่อต้องการบุกเบิกลูกค้าให้กว้างขวางมากขึ้น จึงได้มีการขยายตัวไปในภูมิภาคที่แตกต่างกันของประเทศนั้นๆ องค์การจึงจำเป็นต้องปรับโครงสร้างองค์การให้มีการดำเนินกิจกรรมกระจายไปตามสถานที่ต่างๆ กันตามลักษณะของภูมิศาสตร์ โดยรวมบางหน้าที่ไว้ที่สำนักงานใหญ่ เช่น ฝ่ายวิจัยและพัฒนาและฝ่ายวิศวกรรมการผลิต ส่วนหน้าที่อื่นๆ เช่น ฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายควบคุมคุณภาพ เป็นต้น ให้มีการจัดกลุ่มรวมกันเป็นหน่วยงานภายใต้การบริหารงานในระดับภูมิภาคได้

6. โครงสร้างแบบแมททริกซ์ (matrix organization structure) คือ โครงสร้างองค์การที่ระดมบุคลากรจากหลายฝ่ายหลายแผนกมาร่วมทำงานในโครงการพิเศษในขณะที่ยังต้องปฏิบัติงานประจำ ด้วยโครงสร้างแบบนี้จึงมีสายการบังคับบัญชา 2 สาย และมีผู้บังคับบัญชา 2 คน

7. โครงสร้างองค์การแบบคณะที่ปรึกษา (staff organization structure) คือ การจัดโครงสร้างโดยการนำที่ปรึกษาเข้ามาช่วยการบริหารงาน เช่น ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นต้น เนื่องจากที่ปรึกษามีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญมาช่วยหรือคอยแนะนำ ทำให้องค์การมองเห็นความสำคัญของการมีที่ปรึกษา แต่อย่างไรก็ตามที่ปรึกษาไม่มีอำนาจในการสั่งการใดๆ โดยมีหน้าที่ป้อนข้อมูลให้ผู้บริหารเป็นผู้พิจารณาตัดสินซึ่งการจัดองค์การรูปแบบนี้มีผลดี คือ ทำให้การดำเนินงานต่างๆ มีการวางแผนและประเมินสถานการณ์ล่วงหน้าได้ มีที่ปรึกษาคอยให้ความกระจ่างและประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ และทำให้การทำงานมีความเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น มีการใช้เครื่องมือที่ทันสมัย และทำให้บุคลากรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนั้น ยังทำให้งานตามสายงานและงานของคณะที่ปรึกษาสัมพันธ์กันและเข้าใจบทบาทซึ่งกันและกัน แต่ผลเสียของการใช้ที่ปรึกษาอาจมีความเห็นไม่ลงรอยกัน และฝ่ายคณะที่ปรึกษาอาจท้อถอยในการทำงานได้ เพราะมีหน้าที่เพียงเสนอแนะแต่ไม่มีอำนาจสั่งการ

8. โครงสร้างองค์การแบบเครือข่าย (network structure) หรือโครงสร้างองค์การเสมือนจริง (virtual organization) คือ การจัดโครงสร้างองค์การ โดยจะเชื่อมโยงกับองค์การอื่นๆ เป็นการสร้างพันธมิตรกับองค์การอื่นๆ เพื่อทำกิจกรรมที่เกิดขึ้นเฉพาะกิจ และเพื่อลดความเสี่ยงต่างๆ ข้อดี คือ ทำให้ปรับตัวได้เร็ว และลงทุนต่ำ โดยเชื่อมโยงกันด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อเสีย คือ ไม่สามารถควบคุมการทำงานของหน่วยงานอื่นได้เต็มที่

9. โครงสร้างองค์การแบบไม่เป็นทางการ (informal structure) เป็นการรวมกลุ่มกันด้วยความสัมพันธ์ของบุคคล โดยไม่มีโครงสร้าง ระบบ ระเบียบ และการแบ่งงานกันทำที่ชัดเจน ซึ่งโครงสร้างองค์การแบบนี้จะมี

ข้อดี คือ ช่วยให้บุคคลทำงานได้สำเร็จ เปิดโอกาสให้บุคคลติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้ดีขึ้น และสามารถตอบความต้องการทางสังคมของบุคคล

10. โครงสร้างองค์การแบบคณะกรรมการบริหาร (committee organization structure) หมายถึง การจัดโครงสร้างองค์การโดยให้มีการบริหารงานในลักษณะคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการบริหารงานรถไฟแห่งประเทศไทย คณะกรรมการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการบริหารบริษัท บริหารงานแบบผูกขาดของบุคคลเพียงคนเดียว หรือการใช้แบบเผด็จการเข้ามาบริหารงาน นอกจากนั้น การตั้งคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคคลจากหลายๆ ฝ่าย จะทำให้ทุกคนเข้าใจปัญหาและก่อให้เกิดการยอมรับในปัญหาที่ฝ่ายอื่นเผชิญอยู่ ทำให้การประสานงานเป็นไปได้ง่ายขึ้น (Wittayaudom, 2012)

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า รูปแบบโครงสร้างองค์การที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับโรงเรียนประชารัฐมีจำนวน 10 รูปแบบ

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การใช้คนและหรือกลุ่มบุคคลให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่องค์การมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการสรรหา คัดเลือก และมอบหมายบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้เข้าปฏิบัติงานในองค์การ โดยต้องพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานหรือนโยบายขององค์การ มีความก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพและมีศักยภาพที่จะเติบโตไปพร้อมกับองค์การ พร้อมทั้งดูแลบุคลากรให้มีคุณภาพชีวิตการทำงานที่เหมาะสม มีทัศนคติที่ดีต่อองค์การ ธำรงรักษาให้บุคลากรที่มีความสามารถอยู่ทำงานกับองค์การให้นาน โดยให้มีแรงจูงใจและหลักประกันที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ (Suntiwong, 1997)

การวางแผนทรัพยากรมนุษย์

การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง กระบวนการพยากรณ์ความต้องการบุคลากรของหน่วยงานหรือองค์การไว้ล่วงหน้าว่ามีความต้องการใช้งานบุคคลประเภทใด ระดับใด เมื่อใด จำนวนเท่าใด วิธีการได้มาเป็นอย่างไร มาจากแหล่งใด รวมถึงมีนโยบายและแนวทางดำเนินการอย่างไร เพื่อที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานตลอดจนสามารถรองรับการดำเนินงานและการขยายตัวขององค์การ เป็นหลักประกันว่าองค์การจะมีบุคลากรที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอเหมาะสมกับการปฏิบัติงานอยู่เสมอ (Kajohnnun, 2002)

การคัดเลือกทรัพยากรมนุษย์

การคัดเลือกทรัพยากรมนุษย์ คือ กระบวนการที่องค์การใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อพิจารณาและตัดสินใจว่าจ้างผู้ที่เหมาะสมเข้ามาทำงานกับองค์การ กล่าวคือ เป็นการใช้ความพยายามในการตัดสินใจเลือกบุคคลที่มีความสามารถ สมรรถนะ และมีคุณลักษณะเหมาะสมที่สุดจากกลุ่มบุคคลที่มาสมัครงาน เพื่อให้เข้ามาทำงานในตำแหน่งที่องค์การได้กำหนดไว้ โดยกระบวนการเริ่มต้นตั้งแต่เมื่อมีบุคคลสนใจมาสมัครงานและสิ้นสุดเมื่อมีการตัดสินใจจ้างงาน (Smithikrai, 2007)

การสรรหาทรัพยากรมนุษย์

การสรรหาทรัพยากรมนุษย์ คือ กระบวนการในการค้นหาและการจูงใจให้ผู้ที่มีศักยภาพมาสมัครงานในตำแหน่งที่เปิดรับสมัคร โดยการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ผู้ที่สนใจทราบเกี่ยวกับคุณสมบัติที่ต้องการในการปฏิบัติงาน รวมถึงโอกาสของความก้าวหน้าอันพึงจะได้รับจากองค์การ เป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือให้องค์การเอกชนได้ค้นหาผู้สมัครงานที่มีทักษะ ความรู้ และความสามารถหรือสมรรถนะที่ต้องการสำหรับบรรจุในตำแหน่งที่ว่าง ในขณะนั้น ตำแหน่งที่คาดว่าจะว่างในอนาคตอันใกล้ หรือตำแหน่งงานที่ออกแบบใหม่ ซึ่งจะทำให้มั่นใจได้ว่าองค์การสามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ (Wongsarnsri, 2002)

การฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ วิธีในการเพิ่มพูนสมรรถนะในการทำงานของบุคลากรทั้งในด้านความคิด ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ และพฤติกรรม ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรมีอุปนิสัย เจตคติ สำนึกรับผิดชอบ และมีขวัญกำลังใจที่ดีต่อการทำงาน ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งลดความขัดแย้งในองค์การ และช่วยสร้างสรรค์งาน วิธีการ จัดระบบงาน หรือผลผลิตใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นในองค์การ (Dechawattanapaisarn, 2016)

การบริหารค่าตอบแทน

การบริหารค่าตอบแทน เป็นหัวใจของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้องค์การมีโอกาสเลือกบุคลากรที่มีทักษะ ความรู้ และความสามารถที่ต้องการให้เข้ามาร่วมงานกับองค์การ รวมทั้งจูงใจให้บุคลากรให้พยายามทำงานให้ได้ผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ซึ่งค่าตอบแทน หมายถึง รางวัลทั้งหมดที่องค์การจ่ายให้กับบุคลากรเพื่อแลกกับการปฏิบัติงาน เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน โบนัส ค่านายหน้า สวัสดิการ หรือวันหยุด หากได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรมกับผลการปฏิบัติงาน จะทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Dechawattanapaisarn, 2016)

แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการ

เทคโนโลยีในการผลิต หมายถึง การนำความรู้ วิทยาการ และประสบการณ์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อช่วยในการผลิตสินค้าและบริการ รวมทั้งการคิดค้นหาวิธีการนำทรัพยากรมาใช้ในด้านใหม่ๆ เพื่อให้ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันองค์การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตและบริการเพื่อให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากลดความสิ้นเปลืองจากการสูญเสียวัตถุดิบในกระบวนการผลิต ลดต้นทุนการผลิตในการผลิตสินค้าจำนวนมาก อาจทำให้สินค้ามีราคาถูกลง ทำให้ผู้ผลิตได้กำไรมากขึ้น ผลิตภัณฑ์มีแบบให้เลือกหลากหลายและมีคุณภาพ รวมทั้งลดแรงงานหรือกำลังคนในการผลิต

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตและบริการ เช่น การใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยช่วยในการผลิตสินค้า ทำให้ผลิตสินค้าและบริการจำนวนมากขึ้นในเวลารวดเร็ว มีปริมาณเพียงพอต่อการบริโภค และลดต้นทุนการผลิต เพราะเทคโนโลยีช่วยลดแรงงานหรือกำลังคนและลดเวลาการผลิต แต่ได้ปริมาณสินค้าและบริการมาก การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบสินค้าทำให้มีการคิดค้นหรือประดิษฐ์รูปแบบของสินค้า ทำให้มีรูปแบบใหม่ๆ และหลากหลาย โดยผู้บริโภคมีโอกาสเลือกซื้อได้ตามความต้องการและพึงพอใจมากที่สุด ส่วนการโฆษณาสินค้าและการให้บริการใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการขายสินค้าและสั่งซื้อสินค้าต่างๆ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการโฆษณาทางวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ต่างๆ ทำให้ผู้บริโภคสามารถศึกษารายละเอียดของสินค้าได้มากขึ้นหรือสามารถสั่งซื้อสินค้าได้สะดวกรวดเร็ว และเทคโนโลยีด้านการจัดการทำให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เป็นระบบ รวดเร็ว ตลอดจนสามารถขนส่งสินค้าและบริการไปถึงผู้บริโภคได้สะดวกรวดเร็วขึ้น (Mettarikanon, 2015)

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ

การจัดการ หมายถึง กระบวนการทำงานหรือกิจกรรมที่กลุ่มบุคคลในองค์การร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวทางที่กำหนดไว้ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม กระบวนการทำงานหรือการจัดการมีความสำคัญต่อองค์การธุรกิจ เพราะทุกขั้นตอนมีผลต่อความสำเร็จที่จะทำให้เกิดผลกำไรและช่วยให้องค์การธุรกิจสามารถดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งองค์การจะต้องนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และเหมาะสม

การจัดการเป็นกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างคุณค่าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะต้องมีความเชื่อมโยงกัน ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ นั่นคือ ตั้งแต่การนำเข้าวัตถุดิบ การผลิต การจัดส่ง จนถึงกิจกรรมทางการตลาด เพื่อส่งมอบคุณค่าผ่านผลิตภัณฑ์หรือบริการไปยังลูกค้าเป้าหมาย (Teepapal, 2008)

ระเบียบวิธีวิจัย

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีดังนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยเทคนิคเดลฟาย รอบที่ 1 ถึงรอบที่ 3 ศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่ม จำนวน 17 คน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารองค์การธุรกิจชั้นนำ เจ้าของกิจการ หรือผู้บริหารองค์การด้านการตลาด การขาย บัญชี หรือทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 6 คน

2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็น สคูล พาร์ทเนอร์ (school partner) จากสถาบันการศึกษา จำนวน 7 คน

3. ผู้บริหารที่เป็น สคูล สปอนเซอร์ (school sponsor) จำนวน 1 คน

4. ผู้บริหารหรือหัวหน้าโครงการทำมาค้าขายโรงเรียนประชารัฐ จำนวน 3 ท่าน

ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนประชารัฐทั่วประเทศ จำนวน 306 โรงเรียน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2559 - มีนาคม พ.ศ. 2561

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องรูปแบบโครงสร้างองค์การการจัดการทรัพยากรมนุษย์เทคโนโลยีและการจัดการ ที่ทำให้สินค้าโรงเรียนประชารัฐสามารถจัดจำหน่ายได้ โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สำรวจโรงเรียนประชารัฐที่ผ่านเกณฑ์ประเมินผลลัพธ์และตัวชี้วัดของโครงการโรงเรียนประชารัฐ ทำให้สินค้าโรงเรียนจัดจำหน่ายได้ ผู้วิจัยเลือกใช้การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยเทคนิคเดลฟาย โดยศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่ม ซึ่งเป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) กำหนดรูปแบบโครงสร้างองค์การ 2) กำหนดรูปแบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ 3) กำหนดรูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ และ 4) กำหนดรูปแบบการจัดการที่นำมาใช้ในโรงเรียนประชารัฐ ที่ทำให้สามารถจัดจำหน่ายสินค้าโรงเรียนได้ โดยมีการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ผู้วิจัยสำรวจโรงเรียนประชารัฐทุกภูมิภาคในประเทศไทย จำนวน 306 โรงเรียน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2559 – มีนาคม 2561 โดยการสังเกต สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน คุณครู และนักเรียน รวมทั้งสังเคราะห์ข้อมูลจากรายงานการจำหน่ายสินค้าโรงเรียนประชารัฐที่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดของโครงการโรงเรียนประชารัฐ ที่สามารถขายสินค้าโรงเรียนได้ และนำผลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและการลงพื้นที่มาสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบโครงสร้างองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี และการจัดการด้วยเทคนิคเดลฟาย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อกำหนดรูปแบบโครงสร้างองค์การ 2) เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ 3) เพื่อกำหนดรูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ 4) เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการที่นำมาใช้ในโรงเรียนประชารัฐ ที่ทำให้สามารถจัดจำหน่ายสินค้าโรงเรียนได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 จากผลวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย พบว่า รูปแบบโครงสร้างองค์การของโรงเรียนประชารัฐที่ทำให้สินค้าโรงเรียนสามารถจัดจำหน่ายได้ ควรมีลักษณะโครงสร้างองค์การแบบตามหน้าที่และคณะที่ปรึกษาร่วมกัน โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้บริหารระดับสูง มีคุณครูเป็นผู้จัดการฝ่าย และให้นักเรียนแบ่งเป็นพนักงานฝ่าย คือ ฝ่ายบุคคล ฝ่ายการเงิน ฝ่ายการผลิต และฝ่ายตลาด รวมทั้งมีปราชญ์ชาวบ้านเป็นที่ปรึกษาเข้ามาช่วยในการบริหารงาน และให้คำแนะนำ ซึ่งการจัดโครงสร้างองค์การควรเป็นไปตามขนาดของโรงเรียนและบริบทของโรงเรียน จึงจะทำให้สินค้าโรงเรียนประชารัฐสามารถจัดจำหน่ายได้

วัตถุประสงค์ที่ 2 จากผลวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย พบว่า รูปแบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ทำให้สินค้าโรงเรียนประชารัฐจัดจำหน่ายได้ มี 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการสรรหาคัดเลือก

ในการสรรหาคัดเลือกบุคลากร มีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้บริหารระดับสูง ทำหน้าที่บริหารงานทั้งระบบ รวมทั้งกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย และวางแผนระยะยาว คุณครูที่ปรึกษาในโครงการสินค้าโรงเรียนจะมีหน้าที่เป็นผู้จัดการฝ่าย มีหน้าที่รับนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงไปปฏิบัติ และมีหน้าที่กำกับดูแลและสั่งการโดยตรงต่อพนักงานแต่ละฝ่าย โดยการสรรหาจะพิจารณาจากความสมัครใจ มีความเชี่ยวชาญในเรื่องสินค้า และมีความรู้พื้นฐานในเรื่องการทำธุรกิจ นักเรียนแต่ละฝ่ายจะแบ่งตามหน้าที่ดังนี้ ฝ่ายบุคคล จะทำหน้าที่สรรหานักเรียนที่เหมาะสมมาให้ผู้จัดการฝ่ายคัดเลือก รวมทั้งดูแลเรื่องค่าตอบแทน ฝ่ายการเงิน ทำหน้าที่ดูแลค่าใช้จ่าย ควบคุมค่าใช้จ่ายร่วมกับผู้จัดการฝ่าย ฝ่ายผลิต มีหน้าที่ผลิตสินค้าและบริการ และฝ่ายตลาด ทำหน้าที่หาลูกค้าจำหน่าย รวมทั้งให้บริการหลังการขาย ซึ่งในโครงสร้างนี้

จะมีปราชญ์ชาวบ้าน หรือผู้เชี่ยวชาญในชุมชนมามีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ภายหลังจากมีคุณครูที่ปรึกษาโครงการแล้ว

2.2 ด้านการให้ผลตอบแทน

การให้ผลตอบแทนกับนักเรียนเป็นแบบการให้ส่วนแบ่งจากการจำหน่ายสินค้า โดยแบ่งผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าในแต่ละรอบการผลิต เพื่อให้นักเรียนมีความจูงใจ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม ทำให้เกิดความตั้งใจและรับผิดชอบในการผลิตสินค้า รวมทั้งได้ฝึกการบันทึกบัญชีต้นทุนกำไร ซึ่งเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการประกอบธุรกิจ

2.3 ด้านการบริหารผลการปฏิบัติงาน

การนำระบบบริหารผลการปฏิบัติงานและการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นมาประยุกต์ใช้ร่วมกัน เพื่อใช้วางแผน ติดตาม พัฒนา ประเมิน และการให้สิ่งจูงใจ โดยคัดเลือกนักเรียนที่อยู่ในโครงการถ่ายทอดให้รุ่นน้อง หรือเพื่อนเพื่อไม่ให้ความรู้หรือความเชี่ยวชาญสูญหาย หากนักเรียนสำเร็จการศึกษา หรือคุณครูที่ดูแลโครงการย้ายโรงเรียน เกษียณอายุ หรือลาออก เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการสืบไป

2.4 ด้านการฝึกอบรม

นำวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มาสอนหรือให้ความรู้ในด้านต่างๆ พร้อมทั้งนำมาใช้ร่วมกับการฝึกอบรมในงาน โดยเน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง เรียนรู้ขั้นตอนในการผลิตสินค้าโรงเรียน และการจัดจำหน่าย ซึ่งควรมีวิทยากร 2 ประเภท คือ วิทยากรจากปราชญ์ชาวบ้าน และวิทยากรจากภายนอก เพื่อให้เกิดความแตกต่างและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ซึ่งปรับปรุงและพัฒนาตามบริบทของโรงเรียน รวมทั้งให้นักเรียนเสนอความคิดเห็น โดยให้ค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต หรือทำการสนทนากลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำมาพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์

วัตถุประสงค์ที่ 3 จากผลวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย พบว่า รูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าโรงเรียน มีดังนี้

3.1 ด้านการผลิต แบ่งตามประเภทผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยใช้ภูมิปัญญา จำนวน 5 ประเภท ดังนี้

3.1.1 <u>ประเภทอาหาร</u> ได้แก่ ผลผลิตทางการเกษตร และอาหารแปรรูป รูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในด้านการผลิต เช่น การทำขนมคุกกี้ การทำขนมทองม้วน โดยการผลิตอาหารควรมีลักษณะพื้นฐาน ไม่ซับซ้อน และคำนึงถึงความปลอดภัย ได้แก่ เครื่องจักรเบา เครื่องตีแป้งขนาดครอบครัว และหากจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อนหรือมีความยุ่งยากต้องใช้เครื่องจักรขนาดใหญ่ให้ใช้การจ้างผลิต เช่น บรรจุภัณฑ์ หรือวัตถุดิบบางชนิด เป็นต้น

3.1.2 <u>ประเภทเครื่องดื่ม</u> ในโรงเรียนประชารัฐจะผลิตเฉพาะเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ เช่น น้ำส้ม เกล็ดหิมะ น้ำดื่ม ในการผลิตจะใช้เครื่องจักรเบา ได้แก่ เครื่องปั่น และเครื่องทำความเย็น

3.1.3 <u>ประเภทผ้า</u> ได้แก่ ผ้าและเครื่องแต่งกาย รูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการผลิต เช่น จักรเย็บผ้า หรือเครื่องทอผ้าขนาดเล็ก

3.1.4 <u>ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก</u> ผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนประชารัฐส่วนใหญ่จะเน้นงานฝีมือ หากมีการนำเทคโนโลยีมาใช้จะเป็นลักษณะเครื่องจักรเบา เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์ลาย หรืออุปกรณ์สลักชื่อ เป็นต้น

3.1.5 <u>ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร</u> ผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนประชารัฐยังไม่มีผลิตภัณฑ์ประเภทนี้

3.2 ด้านการสร้างตราสินค้า

รูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในด้านการสร้างตราสินค้าจะใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด โปรแกรมโฟโต้ชอป และโปรแกรมไมโครซอฟท์พาวเวอร์พ้อยท์ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีไม่ซับซ้อน นักเรียนสามารถทำได้ด้วยตนเองในการสร้างตราสินค้า โดยเน้นเอกลักษณ์ของโรงเรียน นักเรียน และชุมชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

3.3 ด้านการจัดเก็บข้อมูลและค้นหาข้อมูลของลูกค้า

รูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในด้านการจัดเก็บข้อมูลและค้นหาข้อมูลของลูกค้า คือ การนำโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลและค้นหาข้อมูลของลูกค้า เนื่องจากเป็นโปรแกรมพื้นฐานที่นักเรียนได้เรียนในชั้นเรียนอยู่แล้ว และการเพิ่มการลงทะเบียนข้อมูลออนไลน์ เช่น กูเกิ้ล ฟอร์ม ไอคลาวด์ เพื่อเป็นข้อมูลที่ทันสมัยสามารถดำเนินการได้ทั่วโลก

3.4 ด้านการโฆษณาและการติดต่อลูกค้า

รูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในด้านการโฆษณาและการติดต่อลูกค้า เริ่มต้นควรมีการสร้างเฟซบุ๊กแฟนเพจของโรงเรียนเพื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์ หลังจากนั้นให้สร้างกลุ่มไลน์ผู้ปกครอง หรือเครือข่ายของโรงเรียน รวมทั้งมีการเพิ่มสื่อโฆษณาโดยการใช้แผ่นพับ วิทยุชุมชน หรือเสียงตามสาย เพื่อให้เข้าถึงผู้บริโภคในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ที่ 4 จากผลวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย พบว่า รูปแบบการจัดการเป็นกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างคุณค่าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะต้องมีความเชื่อมโยงกันตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ตั้งแต่การนำเข้าวัตถุดิบ การผลิต การจัดส่ง จนถึงกิจกรรมทางการตลาด โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ด้านการจัดหาวัตถุดิบ

ให้เริ่มต้นจากการปลูกหรือผลิตวัตถุดิบที่จำเป็นในการจัดทำสินค้าโรงเรียนขึ้นเอง เช่น ปลูกพืชผักสวนครัว หรือเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น จากนั้นขยายไปยังวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนหรือท้องถิ่น รวมทั้งหาเครือข่ายจากโรงเรียนประชารัฐด้วยกันในการแลกเปลี่ยนวัตถุดิบ เพื่อให้มีการเชื่อมโยงกัน

4.2 ด้านการผลิตและการวางแผนกำลังคน

นักเรียนฝ่ายบุคคลเป็นผู้สรรหานักเรียนทุกชั้นปี โดยสามารถสมัครเข้าร่วมโครงการ มีการจูงใจด้วยค่าตอบแทน เพื่อให้สามารถผลิตสินค้าได้ทันตามคำสั่งซื้อและมีมาตรฐานสามารถสนองตามความต้องการของผู้บริโภคได้ ทั้งนี้ ควรมีกระบวนการวางแผนเรื่องการจัดสรรเวลาเรียนของนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการ และกรณีที่มีคำสั่งซื้อจำนวนมากจนทำให้ผลิตไม่ทัน อาจประสานงานชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิต รวมทั้งเน้นเรื่องการสื่อสารภายในองค์การ เช่น ฝ่ายผลิตต้องมีการวางแผนการผลิต เพื่อแจ้งให้ฝ่ายขายและฝ่ายตลาดทราบเกี่ยวกับกำลังการผลิตในการที่จะนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่าย หรือมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในการรับคำสั่งซื้อล่วงหน้าตามฤดูกาลการผลิต เป็นต้น

4.3 ด้านการวางแผนการจัดจำหน่าย

คุณครูผู้จัดการฝ่ายจะดำเนินการวางแผนหาช่องทางการจัดจำหน่ายหลายๆ ช่องทาง และติดต่อประสานงานหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วม เช่น บริษัท ประชารัฐรักสามัคคี จำกัด ศูนย์จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ร้านค้าชุมชนในท้องถิ่น และเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (social media) โดยมีการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนประชารัฐด้วยกันในภูมิภาคต่างๆ เช่น โรงเรียนประชารัฐสัญจร หรือกิจกรรมเปิดบ้าน เพื่อให้ผลิตภัณฑ์โรงเรียนประชารัฐเข้มแข็งและเป็นที่รู้จักมากขึ้น

4.4 ด้านบัญชี

ผลิตภัณฑ์โรงเรียนประชารัฐจะมีการบันทึกบัญชีครัวเรือนและบันทึกบัญชีโครงการ เกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายผลิตและในการดำเนินงาน โดยสอนให้นักเรียนทุกชั้นเรียน มีการบันทึกบัญชีครัวเรือนทุกวัน และจัดให้มีการประกวดการบันทึกบัญชีครัวเรือนโดยการให้รางวัลเป็นแรงจูงใจ อีกทั้งยังเป็นการเรียนรู้ต้นทุนกำไร และทำให้รู้จักวางแผนการผลิตหรือการจัดจำหน่ายอีกด้วย

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยพบรูปแบบโครงสร้างองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี และการจัดการ ที่ทำให้สินค้าโรงเรียนประชารัฐสามารถจัดจำหน่ายได้ โดยผลการวิจัยที่เสนอมาข้างต้นเมื่อพิจารณาโดยรวมมีความสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย และมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. รูปแบบโครงสร้างองค์การของโรงเรียนประชารัฐที่ทำให้สินค้าโรงเรียนสามารถจัดจำหน่ายได้ จากผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างองค์การของโรงเรียนประชารัฐที่มีสินค้าโรงเรียนควรนำโครงสร้างแบบตามหน้าที่และคณะที่ปรึกษาร่วมกัน โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้บริหารระดับสูง มีคุณครูเป็นผู้จัดการฝ่าย และให้นักเรียนแบ่งเป็นพนักงานฝ่าย แบ่งเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายบุคคล ฝ่ายการเงิน ฝ่ายการผลิต และฝ่ายตลาด รวมทั้งมีปราชญ์ชาวบ้านเป็นที่ปรึกษาเข้ามาช่วยในการบริหารงานและให้คำแนะนำ ซึ่งการจัดโครงสร้างองค์การควรเป็นไปตามขนาดของโรงเรียนและบริบทของโรงเรียน จึงจะทำให้สินค้าโรงเรียนประชารัฐสามารถจัดจำหน่ายได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Choocheep, Usaho, and Siribanpitak (2017) ที่ได้ศึกษาการสังเคราะห์รูปแบบและองค์ประกอบของโครงสร้างองค์การด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในภาครัฐ และสามารถสรุปโครงสร้างองค์การได้จำนวน 7 รูปแบบ ได้แก่

1) โครงสร้างแบบง่าย 2) แบบระบบราชการ 3) แบบวิชาชีพ 4) แบบสาขา/เครือข่าย 5) แบบคณะกรรมการ/ทีมงานเฉพาะกิจ 6) แบบเมตริกซ์ และ 7) แบบไร้พรมแดน โดยรูปแบบที่มีความสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย คือ รูปแบบโครงสร้างองค์การแบบคณะกรรมการหรือทีมงานเฉพาะกิจ (adhocracy) ที่จะเป็นกลไกการประสานงานที่สำคัญ ซึ่งเป็นรูปแบบองค์การที่มีขนาดเล็กถึงขนาดปานกลางที่มีนวัตกรรมสูง โดยสร้างขึ้นจากทีมงานที่มีอิทธิพลในกลุ่มงานเล็กๆ นั้น โดยรับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาเป็นการจัดคนทำงานเฉพาะกิจ กำหนดช่วงระยะเวลา เน้นความสัมพันธ์เชิงความรู้ (knowledge) ความเชี่ยวชาญ (expertise) มากกว่าอำนาจหน้าที่ มีการทำงานที่มีพันธะผูกพันกับทีมอื่นๆ เพิ่มขึ้น โดยรูปแบบโครงสร้างแบบนี้จะเหมาะกับการทำงานที่เป็นนวัตกรรมและความคิดริเริ่มที่ประสบความสำเร็จเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Phinaitrup (2009) ที่กล่าวไว้ว่า ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ คือ การกำหนดแนวทางการเรียนรู้ให้มีโครงสร้างชัดเจนสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ขององค์การ รวมทั้งประยุกต์ความเป็นองค์การอัจฉริยะให้เข้ากับโลกธุรกิจ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Chaichompoo (2013) ที่พบว่า ระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาองค์การที่จะประสบผลสำเร็จนั้น ควรออกแบบการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและการจัดระบบขององค์การ หรือมีการพิจารณาถึงปัจจัยด้านองค์ประกอบด้วย เช่น โครงสร้างขององค์การที่มีการแบ่งสายงานการบังคับบัญชาที่ชัดเจน การติดต่อสื่อสารที่ดี หรือการรายงานตามสายงานเพื่อผู้บริหารสูงสุด

2. การจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่จะทำให้สินค้าโรงเรียนประชารัฐสามารถจัดจำหน่ายได้ จากผลการวิจัยแบ่งได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสรรหาคัดเลือกบุคลากรโรงเรียนประชารัฐมีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้บริหารระดับสูงทำหน้าที่บริหารงานทั้งระบบ กำหนดกลยุทธ์นโยบาย และวางแผนระยะยาว รวมทั้งเป็นผู้คัดเลือกคุณครูที่ปรึกษาในโครงการสินค้าโรงเรียน และเป็นผู้คัดเลือกนักเรียนให้มาปฏิบัติงาน แบ่งตามหน้าที่เป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายบุคคล ฝ่ายการเงิน ฝ่ายผลิต และฝ่ายตลาด โดยโครงสร้างนี้จะมีปราชญ์ชาวบ้าน หรือผู้เชี่ยวชาญในชุมชนให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ 2) ด้านการให้ผลตอบแทน เป็นการแบ่งผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าในแต่ละรอบการผลิตให้กับนักเรียนในโครงการ เพื่อจูงใจให้เกิดความตั้งใจและรับผิดชอบในการผลิตสินค้า รวมทั้งมีทักษะในการทำงานเป็นทีม 3) ด้านการบริหารผลการปฏิบัติงาน ควรนำระบบบริหารผลการปฏิบัติงานและการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นมาประยุกต์ใช้ร่วมกัน ในการวางแผน ติดตาม พัฒนา ประเมิน และให้สิ่งจูงใจ โดยมีการคัดเลือกนักเรียนที่อยู่ในโครงการถ่ายทอดให้รุ่นน้องหรือเพื่อน เพื่อไม่ให้ความรู้หรือความเชี่ยวชาญสูญหายไปและเกิดความยั่งยืนของโครงการสืบไป และ 4) ด้านการฝึกอบรม ให้นำวิทยากรจากปราชญ์ชาวบ้านหรือภายนอกที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มาสอนและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง รวมทั้งให้นักเรียนเสนอความคิดเห็นโดยให้ค้นหาข้อมูลหรือทำการสนทนากลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำมาพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Meesuksri (2013) ที่กล่าวไว้ว่า ด้านการสรรหาบุคลากรควรมีการสรรหาบุคลากรตามแผนอัตรากำลัง และใช้ระบบการบริหารงานบุคคลสมัยใหม่และระบบคุณธรรมในการสรรหาบุคลากร ด้านการธำรงบุคลากร รัฐบาลควรจัดสวัสดิการเพิ่มขึ้นเทียบเท่ากับพนักงานรัฐวิสาหกิจ ใช้ระบบการบริหารงานบุคคลสมัยใหม่และระบบคุณธรรมในประเมินผลการปฏิบัติงาน และเรียกร้องให้มีการกำหนดระเบียบการบริหารงานบุคคลท้องถิ่นและของข้าราชการพลเรือนให้มีมาตรฐานเดียวกัน ด้านการพัฒนาบุคลากรควรจัดฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการนำไปปฏิบัติจริง และควรมีการติดตามประเมินผลบุคลากรทุกครั้ง

3. รูปแบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในด้านการผลิตสินค้าโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า สินค้าโรงเรียนใกล้เคียงกับผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ แบ่งได้ 4 ประเภท คือ อาหาร เครื่องดื่ม ผ้า และของตกแต่ง/ของที่ระลึก จึงควรใช้เครื่องจักรเบาที่มีลักษณะพื้นฐานไม่ซับซ้อน เช่น เครื่องปั่น เครื่องทำความเย็น เครื่องทอผ้าขนาดเล็ก เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์ลายอุปกรณ์สลักชื่อเป็นต้นและควรใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานในการสร้างตราสินค้า และการจัดเก็บข้อมูลและค้นหาข้อมูลของลูกค้า รวมถึงใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการโฆษณาและการติดต่อลูกค้า เช่น เฟซบุ๊กแฟนเพจของ

โรงเรียน กลุ่มไลน์ผู้ปกครอง หรือเครือข่ายของโรงเรียน รวมทั้งใช้แผ่นพับ วิทยุชุมชน หรือเสียงตามสาย เพื่อให้เข้าถึงผู้บริโภคในท้องถิ่น

ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Phinaitrup (2009) ที่พบว่า การจัดการความรู้ที่สนับสนุนให้องค์การธุรกิจประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ 1) กลยุทธ์การจัดการความรู้และการสร้างความรู้ 2) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ และ 3) กลยุทธ์การจัดการความรู้และการใช้เทคโนโลยีที่ให้ข้อมูลได้ทันทีและชาญฉลาด โดยการสร้างความรู้และใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการจัดการความรู้ เพื่อเพิ่มความเร็วและคุณภาพการเรียนรู้ นอกจากนั้น งานวิจัยของ Chaichompoo (2013) ที่พบว่า ระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาองค์การที่จะประสบผลสำเร็จนั้นควรออกแบบการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและการจัดระบบขององค์การหรือมีการพิจารณาถึงปัจจัยด้านองค์ประกอบด้วย เช่น โครงสร้างขององค์การที่มีการแบ่งสายงานการบังคับบัญชาที่ชัดเจน การติดต่อสื่อสารที่ดี การรายงานตามสายงานเพื่อผู้บริหารสูงสุด จักได้มีข้อมูลในการตัดสินใจอย่างถูกต้องชัดเจน รวมทั้งการบริหารจัดการที่ดี เพื่อนำระบบสารสนเทศไปใช้กับระบบการจัดการภายในที่ลดหลั่นกันลงไปตามระดับการบริหารจัดการและระดับความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ นอกจากนี้ ยังต้องมีการปรับตัวขององค์กรในยุคสารสนเทศโดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบเพื่อให้ก้าวทันเทคโนโลยีอนาคตอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันองค์การก็ต้องมีลักษณะเปิดกว้างในการยอมรับการเปลี่ยนแปลงเพราะการประยุกต์ใช้นวัตกรรมใหม่ในองค์การย่อมเป็นเงื่อนไขสำคัญที่เอื้ออำนวยให้ระบบสารสนเทศประสบความสำเร็จ

4) รูปแบบการจัดการ ที่จะทำให้สินค้าโรงเรียนประชารัฐสามารถจัดจำหน่ายได้ จากผลการวิจัยพบว่าควรเป็นกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ได้แก่ การนำเข้าวัตถุดิบ การผลิต การจัดส่ง และกิจกรรมทางการตลาด เพื่อสร้างคุณค่าอย่างต่อเนื่อง โดยควรมีการปลูกหรือผลิตวัตถุดิบที่จำเป็นขึ้นเอง และขยายไปยังวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนหรือท้องถิ่น รวมทั้งแลกเปลี่ยนวัตถุดิบระหว่างเครือข่ายโรงเรียนประชารัฐด้วยกัน นอกจากนั้น นักเรียนทุกชั้นปีสามารถสมัครเข้าร่วมโครงการ หรือประสานงานชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิต ทั้งนี้ คุณครูผู้จัดการฝ่ายจะมีการประชุมร่วมกับนักเรียนฝ่ายตลาด เพื่อวางแผนหาช่องทางการจัดจำหน่ายหลายๆ ช่องทาง และเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยจะมีการสอนให้นักเรียนทุกชั้นเรียนบันทึกบัญชีครัวเรือนและบันทึกบัญชีโครงการเกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิต

ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Auttawatchara (2017) ที่ได้ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีต่อโครงการทำมาค้าขายของโรงเรียนประชารัฐภาคตะวันออก และพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำให้เกิดการปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดการโครงการทำมาค้าขายโรงเรียนประชารัฐภาคตะวันออก ได้แก่ 1) ปัจจัยในการบริหารสถานศึกษาที่เป็นพื้นฐาน เรียงตามที่มีอิทธิพลจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านภาวะผู้นำ และด้านคุณลักษณะนักเรียน 2) ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสามารถในการที่ทำให้นักเรียนแข่งขันกับโรงเรียนอื่นๆ เรียงตามที่มีอิทธิพลจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านมีความรู้เรื่องตัวเลข การเงินและบัญชี ด้านมีความรู้การบริหารธุรกิจ 3) ปัจจัยที่ทำให้เกิดความยั่งยืนที่ทำให้โครงการทำมาค้าขายเดินหน้าต่อไป (ภายใน 5 ปีหลังจากจบโครงการของโรงเรียนประชารัฐ) เรียงตามที่มีอิทธิพลจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ 4) การดำเนินการห่วงโซ่คุณค่า (value chain) ในโครงการของโรงเรียนประชารัฐ เรียงตามที่มีอิทธิพลจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านโครงสร้างการจัดการ ด้านการบริการหลังการขาย ด้านปัจจัยนำเข้า และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการทำมาค้าขายของโรงเรียนประชารัฐภาคตะวันออก ได้แก่ ขั้นตอนการจัดการโครงการทำมาค้าขายโรงเรียนประชารัฐภาคตะวันออก เรียงตามที่มีอิทธิพลจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผน และการออกแบบด้านการประเมินโครงการและการปรับปรุงแก้ไขโครงการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. โรงเรียนประชารัฐจะต้องมีการจัดรูปแบบโครงสร้างองค์การในการจัดทำโครงการสินค้าโรงเรียน

ให้ชัดเจน โดยเป็นลักษณะโครงสร้างแบบหน้าที่และคณะที่ปรึกษาร่วมกัน ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกับขนาดของโรงเรียนและบริบทของโรงเรียน

2. โรงเรียนประชารัฐควรหาพันธมิตรผู้ที่มีความรู้ความสามารถทั้งจากหน่วยงานที่เป็นสถาบันการศึกษาด้านบริหารธุรกิจ หรือบริษัทเอกชนที่พร้อมเข้ามาเป็นผู้แนะนำถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับครูและนักเรียนสามารถดำเนินการได้เนื่องจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนประชารัฐยังมีความรู้ความสามารถด้านบริหารธุรกิจไม่มากนัก

3. โรงเรียนประชารัฐควรมีกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมเรื่องตัวเลขหรือบัญชีและการเงิน และการวางแผนลดต้นทุนการผลิตสินค้าโรงเรียนจากบัญชีครัวเรือนและบัญชีโครงการ อาจจะจัดเป็นการประกวดการลงบัญชีขึ้นทุกเดือน หรือทุกปีตามความเหมาะสม และมีรางวัลหรือใบประกาศเกียรติคุณให้กับนักเรียนที่สามารถทำได้อย่างดี เพื่อกระตุ้นกิจกรรรมการทำบัญชี

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. สินค้าโรงเรียนประชารัฐควรมีการสำรวจความต้องการของผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาพัฒนาสินค้าและบริการ สร้างความแตกต่างของสินค้า รวมทั้งปรับตัวให้เข้ากับสภาวะสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

2. โรงเรียนประชารัฐควรมีการจัดทำคู่มือโครงการสินค้าโรงเรียน โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย รูปแบบโครงสร้างองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยีและการจัดการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาเปรียบเทียบการนำผลการวิจัยไปใช้กับโรงเรียนอื่นที่มีสินค้าโรงเรียนจำหน่าย และทำการพัฒนาให้มีความเหมาะสม

บรรณานุกรม

Auttawatchara, S. (2017). *Patcha̍i hǣng khwāmsamret thī mī tọ̄ khrōngkān tham mā khākhāi khọ̄ng rōngrian prachā rat phāk tawan'ọ̄k* [Success factors for the commercial project of public schools in the Eastern region] (Doctoral dissertation, Burapha University).

Chaichompoo, S. (2013). Kānprayukchai theknōlōyī sārasonthēt phūa phatthanā 'ongkān [The application of information technology for organization development]. *Journal of Educational Administration Burapha University, 7*(1), 1-14.

Chanocha, P. (2016). Chāk cha̍i nāyokratthamontrī [From prime minister]. *Government newsletters for the people: Civilian power*, 2. Retrieved October 15, 2016, from https://www.prd.go.th/download/article/article_20160513085559.pdf

Choocheep, K., Usaho, C., & Siribanpitak, P. (2017). Kānsuksā sangkhrọ rūpbǣp læ 'ongprakọ̄p khọ̄ng khrōngsāng 'ongkān dān kānphatthanā sapphayākọ̄n bukkhon nai phāk rat [A synthesis study of organizational structure model and factors of the human resource development in the public sector]. *Journal of Education, 44*(3), 1-16.

Dechawattanapaisarn, D. (2016). *Kāncha̍tkān sapphayākọ̄n bukkhon phūnthān nǣokhit phūa kān patibat* [Human resource management: Basic concepts for practices]. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

Kajohnnun, N. (2002). *Kāncha̍tkān sapphayākọ̄n manut* [Human resource management]. Bangkok: Se-ed Publishing.

Maysarin, B. (2017). Prathēt Thai 4.0 mōdēn sētthakit mai [Thailand 4.0 new business model]. Retrieved January 18, 2017, from http://www.drborworn.com/articledetail.asp?id=16223

Meesuksri, S. (2013). *Panhā læ phonkrathop nai kānbo̱rihān ngān bukkhon kho̱ng thētsabān mūang khūan lang ʻamphœ̄ hāt yai cha̱ngwat song khlā* [Problems and effects of personal management of Khuanlang town municipality, Hatyai district, Songkla province] (Master's thesis, Khonkaen University).

Mettarikanon, D. (2015). *Theknōlōyī sārasonthēt læ kānsūsān phūa kāncha̱tkān sārasonthēt* [Information and communication technology for information management]. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

Office of the Prime Minister. (2016). Rāng krǭp yutthasāt chāt raya yīsip pī [National strategic framework for 20 years]. Retrieved July 15, 2017, from http://dl.parliament.go.th/handle/lirt/475208

Phinaitrup, B. (2009). ʻOngkān kap kāncha̱tkān khwāmrū sưksā ʻongkān thī prasop khwāmsamret nai phāk thurakit [Organization and knowledge management: A study of successful companies in Thai private sector]. *NIDA Development Journal, 49*(1), 127-156.

Smithikrai, S. (2007). *Kān sanhā kān khatlūak læ kānpramœ̄nphon kān patibat ngān kho̱ng bukkhalāko̱n* [Recruitment selection and performance evaluation of personnel]. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

Suntiwong, T. (1997). *Phrưttikam ʻongkān* [Organization behavior]. Bangkok: Thaiwattanapanich.

Teepapal, P. (2008). *Kāncha̱tkān chœ̄ngkon yut* [Strategic management]. Bangkok: Amorn Publishing.

Wittayaudom, W. (2012). *Thritsadī ʻongkān chabap nǣo mai* [New approach of organization theory]. Bangkok: Thanathat Publishing.

Wongsarnsri, P. (2002). *Kānbo̱rihān sapphayāko̱n manut* [Human resource management]. Bangkok: Supa Publishing.